

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 100.

V Ljubljani, v sredo 4. maja 1887.

Letnik XV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 3. maja.

Budgetna razprava.

(Šesti in sedmi dan.)

K prejšnjim 521 govornikom vpisalo se jih je še nekaj, tako da je za posebno razpravo državnega proračuna pri raznih točkah oglašeni že 600 govornikov. Predsednik dr. Smolka je zarad tega s pričetkom včerajšnje seje opominjal poslance, da naj se strogo držé stvari in da naj ne govoré nepotrebnih reči. Ta dober uk je predsednik vsako leto dajal poslancem, ali kakor se druga leta niso brigali zanj, tako so tudi letos že v prvi seji pozabili na željo in prošnjo predsednikovo.

Proračun za Najvišji dvor in kabinetno pisarno bil je sprejet brez ugovora; pri točki „državni zbor“ pa sta se oglasila Tausche in Kronawetter. Prvi se je pritoževal, da je delovanje državnega zbora prepočasno, da mnogo mnogo reči še ni prišlo v razgovor v odsekih, da se napravlja preveč tiskovin in da naj bi se sestavljal kratek pregled odsekovih sej. Predsednik je obljubil, da se bode to zgodilo. Dr. Kronawetter je pa grajal novo državnozbornsko palačo, kjer so že zgnjili nekteri stropni tramovi in so jih morali z novimi nadomestiti, dasi je komaj par let, kar je bila hiša dodelana.

Proračun za državni zbor, delegacijo, kontrolno komisijo in državno sodnijo je bil potem potrjen brez premembe.

Obširen razgovor pa se je vnel pri ministerskem svetu. Profesor Exner je rekel, da se smé pri ministerskem svetu govoriti o vsem, ker v njem sedé vsi ministri in je jako obširno govoril o slabih razmerah Dunajskega mesta, za katero se vlada ne briga, je omenjal dotičnih člankov v cesarjevičevi knjigi, in primerjal razvitek Berlina in Budapešta z Dunajem.

Ministerski predsednik grof Taaffe bil je včeraj posebno dobre volje in je dajal nasprotnikom krepke in primerne odgovore, ki so simtertje hudo zaskaleli in med poslušalci zbudili pogosto veselost. Velik smeh se je zlasti razlegel po dvorani, ko je minister Exnerja rekel, da ni čuda, ako se Berolin

hitreje vzdiguje, ker je sploh znano, da otroci hitreje rastejo kakor odraseni ljudje; Berolin je bil pred malo leti še otročajski, bil je stolnica pruske kraljevine, sedaj je postal glavno mesto velike nemške države, zato je začel hitro rasti. Da bi vlada Dunaj zanemarjala, ni res, šteje si marveč v najlepšo nalogo, po vsej moči pospeševati razvoj in vtrditev državne stolice. Exner ga je vabil, da naj gre enkrat k nasipom, ki obdajajo mesto in kjer stojé mitnice. Tega mu ni treba; ker je rojen Dunajčan, se je že kot pobalin igral po imenovanih nasipih in jih dobro pozná. (Veselost.) Konečno omenja še, koliko je cesar storil za Dunaj in koliko bo še storil, ker srce njegovo gori za to mesto. Govor bil je sprejet z živahnimi dobro-klici, samo Exnerju se je malo kadilo in oglasil se je še enkrat, da bi pobijal ministrove besede, kteremu je očital, da madjarska vlada bolj skrbi za Budapešt, kakor naša za Dunaj.

Česki poslanec Tönnner je Exnerju odgovarjal in omenjal razmer v Pragi, ki ni nič pridobilo od tega, kar je Dunaj zgubil, ki je pa vendar zmirom veličastnejši. Sicer pa se ne smé prezirati, da je bil Dunaj nekdanj glavno mesto cele države, zdaj je le glavno mesto naše polovice, v drugej polovici pa je Budapešt, kjer naj iščejo, kar je Dunaju odšlo.

Pickert je povdarjal, da Čehom in Poljakom ni treba posebnih ministrov, da bi Nemci vsaj tudi zaslužili svojega lastnega ministra, tudi je vprašal, ali dobivata Taaffe in Pražak dvojno plačo, ker v proračunu to ni posebej pojasnjeno?

Dr. Lueger je zlasti zavračal Exnerja gledé obrtništva rekši, da ni res, da bi bile nove obrtnijske postave slabe; ljudem samo to ni prav, da se niso še bolj spremenile prejšnje razmere. Dunaj sicer ne peša, ali razvija se tudi ne; nasvetoval bode več za Dunaj potrebnih predlogov, ter priporočá zbornici, da naj tem predlogom pritrdi.

Proračun za ministerski svet bil je za tem potrjen.

Na vrsto je prišel dispozicijski zaklad, pri katerem se navadno ponavlja splošnja razprava. To se je pokazalo tudi včeraj; pričel jo je Neuwirth, ki je povdarjal, da glasovanje za ta zaklad pomenja nekako zaupnico za ministerstvo, da pa on in njegovi tovariši za to zaupnico ne bodo glasovali. Tudi je

ministra opominjal na tisti njegov govor, v katerem je trdil, da je vlada nad strankami. To ni več res, ministerstvo se je sedaj oklenilo desnice.

Strupeni napadi Neuwirthovi so ministerskega predsednika prisilili k odgovoru, v katerem je potrdil program, ki ga je zadnjič razvijal minister Dunajevski. Pred vsem je omenjal, da v dovolitvi dispozicijskega zaklada ni nobene zaupnice za vlado, ampak k večjemu zaupnica njegovi osebi v priznanje, da se dovoljeni denar res v te namene obrača, ne pa za kake druge reči. Gledé vlade nad strankami je grof Taaffe odgovarjal, da je to izrekel ob času, ko je bila izvoljena nova zbornica in se stranke še niso bile za trdno osnovale. Leta 1881 je rekel, da se mora vsaka vlada opirati na kako stranko; in tako sodi tudi sedaj, ker sicer bi bila konstitucionalna vlada nemogoča in bi se morala ustava odpraviti. Vlada mora državo oskrbljevati nepristransko in v tem smislu stati nad strankami (živahno odobravanje na desnici), ako pa hoče kak zakon napraviti, se mora zvezati z večino, sicer bi bil vsak nov zakon nemogoč! Glasno ploskanje se je razlegalo, ko je minister končal in nasprotnikom rekel, da bo sicer previden v svojih besedah in izrekih, te ljubavi pa jim ne bode skazoval, da bi svoje odgovore čital.

Na vrsto je prišel še poslanec Weber, ki je pa govoril zgolj le o šolskih razmerah na Moravskem in hudo prijemal naučnega ministra, ker je povišal učnino in odpravil srednje šole v Viškovu, Kromerizu in Příboru, na katerih gomilah bodo dijaški Valaških Meziričev žalostne pesmi prepevali. Glasen smeh se je razlegel po dvorani, ko je sklepal, da bode med tem k Bogu molil za spreobrnjenje grešnikov.

Mislilo se je, da bode ta točka včeraj dovršena; ali to ni bilo mogoče, ker je vpisanih še več govornikov, kterim se je v zadnjem trenutku pridružil še Edvard Suess.

Zato je včeraj predsednik ob štirih popoldne sklenil sejo, ki se je bila pričela že ob desetih popoldne.

Danes je prvi govoril levičar Fuss, ki se je hudoval nad uradnim in vladnim časnikarstvom, češ, da je škandal, kakor pišejo ti časniki, in da se

LISTEK.

Odlomki iz dnevnika enoletnega prostovoljca in visokošolca.

(Dalje.)

(15. februvarija.) Zadnjo nedeljo je bil tak hud mraz, da nam je črnilo zmrzovalo v sobi. Udje so nam vsi otrpneli. Morali bi od 1/2 10. do 1/2 11. ure delati „Gewehrgriffe“. Nehali smo pa malo prej, ker nam je mraz le preveč šel za kožo. Kar stopi naš poveljnik v sobo in ko zapazi, da nismo povelja natanko spolnili, zareži nad nami: „Marsch hinaus auf den Gang bis 11 Uhr.“ „Es ist zu kalt“, te besede je čul iz naše srede, pa on se začne še bolj znašati nad nami: „Ihr verweichlichten Naturen...“ Pa le nekaj minut nas je mučil v hudem mrazu na hodišču, očital nam je mehužnost, sam pa je na vso moč tiščal roke v žepih. Trepetati je začel sam, „prišel je do spoznanja“,

bi rekel nemški; zapové urno: „abtretten“ in popihal jo je urno na gorko. Mraz nas je rešil. — Včeraj smo šli streljat onkraj Donave na daljavo dvesto korakov; ko pridemo na strelišče, se privleče gosta megla, da nismo videli niti dva koraka pred seboj. Je pa za to ondodni gostilničar imel dober dan.

(21. februvarija.) Ta teden v sredo smo imeli hud „marš“ v Schwechat. Prišli smo še le ob 2. uri popoldne vsi zdelani domú.

(8. marca.) Včeraj smo imeli „Uebungsmarsch“ v Stammersdorf. Pot je bila začetkom lepa, proti koncu smo pa morali gaziti „grozno“ blato. Bilo nas je za celo brigado. Imeli smo seboj dve godbi, kmalo eno za drugo; kako poživé ti glasovi vojaka, če je utrujen!

(12. marca.) Bil je včeraj prijeten dan, imeli smo „Uebungsmarsch“ v Neuwaldegg. Dan je bil krasen, pomladansko solnce je prijazno obsevalo lepo okolico. Kako veselje, ko sem prvič zopet po dolgem času stopil v gozd, kjer diha narava novo spomladansko življenje. Prišli smo domú ob 1/2 2. uri popoldne.

(24. marca.) Včeraj smo korakali v kraj „Mauer“. Bilo je hladno. Zgodaj smo se napravili na pot. Leni Dunajčanje so radovedno pogledovali skozi okna; izbudilo jih je rožljanje bobna in godbeni glasovi. Kaj lahko se koraka po taktu „Banovceer“. Ta „marš“ je menda vdomačen pri vseh avstrijskih vojaških godbah. Na potu in pri vajah nas je mučil nadporočnik G. Vedno je bilo treba iti v „Laufschritt“. Vsi potni smo bili že. Hvala Bogu, da mu je kmalo ukazal polkovnik ostro: „Lassen Sie die Leute nicht immer laufen!“

(31. marca.) Prazniki velikonočni so potekli. Opazoval sem te dneve Dunajsko življenje. Sicer ima Dunaj precéj brezversk značaj, o praznikih se pa ljudstvo zelo zanima za verske šege in navade — znabiti le iz radovednosti. Veliki petek je obiskavalo ogromno ljudstva cerkve in krasne božje grobe; molilo se je mnogo, še več pa zijalo.

Veliko soboto popoldne je bilo „vstajenje“ na cesarskem dvoru. Ljudstvo je kar trumoma tje vrelo. Regimenti so defilirali in cesar jih je zelo pohvalil.

ministerski predsednik pač ne more izgovarjati. Konečno je prijel Weberja in obširno razpravljaj razmero med desnico in vlado, češ, da jo je Weber huje napadal, kakor kak levičar. Prepričan je, da jo bo prijel tudi naslednji govornik dr. Gregorec. Divji krik se je razlegal na levi, sikanje na desni, ko je Fuss konečno naznanjal, da bodo vsi levičarji združeni glasovali zoper dispozicijski zaklad.

Za njim je dr. Gregorec imel svoj deviški govor. Levičarji so se zbrali okoli njega in rado vedno pričakovali njegovih razprav. V začetku niso bili posebno mirni, ker je opravičeval, zakaj da bode glasoval za dispozicijski zaklad. Ministerstvo je le prehodno in pripravlja pot vladi, ki bo Avstrijo primerno vredila; imela je silno težko stanje, ko je prišla na krmilo, uradniki ji nasprotujejo, ker jih Taaffe ni mogel poslati v pokoj ali večnost. Vlada se protivi carinski zvezi z Nemčijo, ki bi nas uničila, zato bo glasoval za njo. Obširno je govoril ob Aussererji, ki je Čehi in Slovenci imenoval lumpe in ki bi Avstrijo razsekal, ko bi postal minister, kakor si je želel, rekši: Ko bi bil jaz minister! Omenjal je dalje pogodbe z Madjarsko in se potem podal na veliko politično polje, kjer pa ni imel sreče. Levičarji so zaganjali velik haló, ko je omenjal, da bi bil dualizem kmalo zadušen, ko bi vlada Francoske ne pustila več poniževati, ko bi se pridružila Rusiji in bi osnovala južno-slovansko skupino, ki bi Madjarom kašo vpihala. Jako je levičarjem dopadalo, kar je govoril o razdelitvi narodnih skupin, ki naj same določujejo svoje razmere. Teh izjav nikakor ne moremo odobravati, ker nasprotujejo programu, ki ga je leta 1879. proglasila desnica, in ker nam bode to le škodovalo. Ni dvoma, da bodo nasprotniki te izjave porabili v sumničenje avstrijskega rodoljubja pri slovenskem narodu in nam jih pri vsaki priliki v spomin klicali.

Na desnici so te veliko-politične razprave napravile neprijeten vtis, in dr. Gregorec je vsled tega po dovršeni razpravi izrekel, da ni imel nobenega pooblastila v imenu svojih tovarišev govoriti, ampak da je govoril le v imenu svojih volilcev in po svojem lastnem prepričanju.

Tudi Foregger se je oglasil k dejanskemu popravku in je v prvi vrsti omenjal, da je govoril dr. Gregorec le v svojem imenu, kar je govoril o južno-slovanski skupini, ker se štajarski Slovenci nečejo ločiti od svoje dežele. Dalje je trdil, da beseda „Windischer“ ni zabavljica, in da pismo, ki ga je čital dr. Gregorec, ni istinito.

Po konečni besedi poročevalca dr. Mattuša, ki je gorko zagovarjal rodoljubje vseh narodov in Suessu nasproti, ki je zadnji govoril o tej zadevi, omenjal, da se avstrijski duh ne goji samo v nemških, ampak tudi v českih, poljskih in slovenskih šolah, ter povdarjal, da je to res zaupnica vladi, bil je dispozicijski zaklad v znesku 50.000 gld. z veliko večino sprejet.

Preden sklenem, naj omenjam, da je včeraj ministerski predsednik odgovarjal na interpelacijo poslanca Bendelna zaradi prepovedane svečanosti nemških turnarjev v Pragi. Ker je bilo dotično telegrafično poročilo dovolj obširno in jasno, ni treba o njej danes vnovič govoriti.

V četrtek pride menda na vrsto carinska pogodba z Ogersko, kakor je bila sklenjena od go-

spodske zbornice in bo zaradi tega budgetna razprava pretrgana.

Zborovanje bo trajalo menda tje do srede meseca junija, ker ima zbornica rešiti še dokaj važnih reči.

Govor poslanca Šukljeja,

27. aprila v državnem zboru.

(Dalje.)

V svoji jako podučljivi knjigi „Der Staatshaushalt Oesterreich-Ungarns“ je razložil upravni primanjkljaj, ki je našemu gospodarskemu primanjkljaju popolnem podoben. Ko je namreč od tega upravnega primanjkljaja odštel svoto za plačevanje rente, za odkup zakladnih listov, Dunajsko razstavo itd., opomni najvažnejših izplačilnih postavkov, namreč investicij za železnice ter reče po besedi: „Konečno se morajo odšteti tudi oni zneski, ki se porabijo za grajenje železnic.“ Toraj vidite, da moremo z dobrim vzrokom zagovarjati gospodarski primanjkljaj. Kar se tiče mene, naravnost rečem, da ne moremo primerjati različne proračune za posamezne finančne dōbe, če ne odštejemo od budgeta take izdatke, ki se le enkrat izdajo ali se ponavljajo le v dolgih presledkih, in če tudi ne odštejemo enake dohodke. Če se toraj vprašam, kako velik je gospodarski primanjkljaj, pridem do rezultata, ki se ne strinja z rezultatom gospoda glavnega poročevalca. Jaz odštejem namreč svoto za grajenje državnih železnic 7.900.000 gld., dalje glavnicu za privatne železnice 700.000 gld., za monumentalne stavbe 273.000 gld., za pristanišče v Trstu 976.000 gld., vrh tega prvi obrok za drugi tir proge Dunaj-Tulln 1.000.000, ker se mi ta svota taka zdi, kakor izdatek za novo železnico. Toraj znes gospodarski primanjkljaj 4.220.470 gld. Če prištejem doplačilo Česke in Moravske za transversalno železnico 273.000 gld., dobim 4.493.470 gld. kot gospodarski primanjkljaj za leto 1887. Če s tem primerjam gospodarski primanjkljaj lanskega leta, kterega tudi znižam za 700.000 gld., ker se je tačas položil drugi tir iz Grybova v Novi Sandec, znes primanjkljaj lanskega leta 1.888.552 gld. Toraj je letošnji gospodarski primanjkljaj za 2.604.865 gld. večji od lanskega. Če pa še pomislim, da se je med tem izdalo za skupne zadeve 2.234.906 gld., ker so se omislile repetirke, znes gospodarski primanjkljaj 369.861 gld. več, kakor lansko leto. Priznam, da se mi v sedanjih razmerah ta rezultat ne zdi tako neugoden, kakor so včeraj trdili na več straneh. Včeraj je zaklical dr. Menger: Primanjkljaj bo še večji; tudi s temi 66 milijoni ne bomo shajali! Tudi jaz tirjam natančnost pri sestavi budgeta. Mislim, da je natančna sestava budgeta vestna stvar za zbornico in vlado in vsled tega so me svarilni klici opozicije pri budgetni debati vedno napolnjevali z nekim strahom in dvomom. Ta dvom pa je zginil, ko sem primerjal računске sklepe zadnjih let z dotičnimi proračuni.

To je jako hvaležno delo, posebno če se podaljša na večjo dōbo. Gospod generalni poročevalac se je tudi potrudil in nam predložil rezultate primerjanja na osmi strani svojega poročila.

Izvanredna vestnost in natančnost, ki odlikujeta gospoda generalnega poročevalca, ne dopuščata dvom,

likoval se je tudi Labatt s svojim tenorjem. Oprava je velikanska, bliščeča. Blisk, grom tresk, vse je bilo prav naravno posneto. Posebno krasen je zadnji samospev kraljice, umirajoče pod velikanskim, košatim drevesom.

(29. maja.) Bili smo danes zjutraj v pratu, kjer nas je cesar nadzoroval. Bil je zadovoljen z nami: „Es ist eine wahre Freude, das Regiment exerzieren zu sehen“, je dejal. Naša kompanija, ki je imela prapor, začela se je razvijati. Zapovedal je cesar našemu stotniku H., naj maršira proti „Sofienbrücke“, ter ondi pričakuje sovražnika. Pridno smo streljali s „slepimi“ patronami. Stotnik je mene in nekaj drugih vojakov odposlal kot „Seitenhut“. Odmarširali smo po travniku. Naenkrat pa čujemo za seboj vpitje, ozremo se in vidimo, kako maha kmet z rokami proti nam in se dere, da naj mu trave ne pokončujemo; z mahanjem in vpitjem nas pač ni prepodil, smejali smo se mu; odškodnino naj si drugje išče.

(Konec prih.)

da bi bile številke napačne. Če pa pridem do nekoliko drugačnega rezultata, vzrok je temu v posebni okoliščini.

Gospod poročevalac mi bo pritrdil, da primerja z gospodarskimi vspehi le svote, ki so določene v finančni postavi.

Oziral pa se ni, in sicer z namenom, na kredite, ktere so dovolile poznejše postave. Jasno je, da se s tem premeni rezultat. Leta 1883. razločita se po tabeli proračun in rezultat za nekaj več, kakor dva milijona, v resnici pa se razločita za okroglih 12 milijonov, če se oziramo tudi na dohodke. Če primerjamo proračun in gospodarski primanjkljaj po konečnih računih, dobimo rezultat, kterega razvidimo iz konečnih računov, da je v resnici l. 1880. pravi uspeh bil ugodnejši v primeri s proračunom za okroglih 18.400.000 gold., leta 1881. za 16.122.000, l. 1882. za 30.752.000, l. 1883. za 11.970.000, l. 1884. za 8.456.000 in l. 1885., kakor sem zvedel na merodajnem mestu, za 4.830.000 gl.

Vidimo toraj, da skrb g. poslanca dr. Menger-a, češ, da bo primanjkljaj še večji, v resnici ni osnovana. Dalje je grajal posameznosti, na kar mu bom le ob kratkem odgovarjal. Ugovarjal je, da se je zguba pri denarji proračunila le na 25%, kar se pa v resnici ne vjema z dnevnim kurzom. Opomniti hočem, da sta dobiček in zguba pri denarji v avstrijskem budgetu večinoma prehodna točka, ker plačujemo in dobivamo v zlatu, posebno to velja pri carini. Delegacija je že določila dobiček pri denarji na 25%, in po mojih mislih bilo bi napačno, ko bi na jedni strani pri dohodkih računili dobiček s 25%, pri stroških pa zgubo, recimo s 27% pri denarji in še čez.

Delali so včeraj še druge primere, in naj mi bo dovoljeno, da se malo ozrem na govor g. poslanca iz Galicije. Dotakniti se hočem le jedne točke, ki se ne strinja z mojim računom.

Gospod poslanec Hausner je namreč rekel, da je skupni primanjkljaj znašal za časa prejšnjega ministerstva 282.700.000 gold., sedaj pa znaša od 1880. do 1887. leta 217.500.000 gold.

V kratkem času nisem mogel presoditi natančnost njegovih podatkov. Toda naredil sem si enak račun in prišel do drugačnega rezultata in sicer iz tega vzroka, ker sem se oziral na celo vrsto postavkov, na ktere se moramo ozirati, kedar določujemo primanjkljaj. Preračunil sem, da je znesel primanjkljaj od 1873. do 1879. leta 336.275.154 gl., na leto toraj 46.610.736 gld.

Za leta 1880 do 1887 dobim primanjkljaja 207.077.145 gld.; pripomnim pa, da sem vzel številke za leta 1880 do 1885 iz konečnih računov, za leti 1886 in 1887 pa iz proračunov, in sicer za leto 1887. proračun s primanjkljajem 66.000.000. Toraj pride na leto v tej dōbi 25.884.000 gld., povprek manj na leto 21.000.000 gld.; finančni položaj je vendar nekoliko ugodnejši, kakor so ga popisovali včeraj nekteri gospodje govorniki.

Nekoliko boljše je tudi v blagajnicah. Trditi smem, ne da bi mogel kdo oporekati, da je bilo ravno to znamenje prejšnje finančne uprave, ker je imela majhne gotovine v blagajnicah. Konečni računi nam pričajo o tem.

Od l. 1873. do 1879 je bilo le jedenkrat koncem računa v blagajnicah 107 milijonov. Bilo je l. 1878., ker se je gotovina pomnožila z nezaloženim posojilom. Najmanj je bilo v blagajnicah l. 1875., in sicer le 86 milijonov.

Primerjajte sedaj gotovino v blagajnicah. Leta 1880. je znesla 115 milijonov, l. 1881. 127, l. 1882. 147, l. 1883. 138, l. 1884. zopet 138 milijonov. Tudi 1885. leta znes 133.477.144 gld.

Če vse to skupaj primerjam, moram sklepati, da se kaže napredek pod sedanjjo finančno upravo v primeri s prejšnjimi leti. Jaz mislim, gospoda moja, če se sploh ktera frakcija v visoki zbornici ne more vladi prilizovati, gotovo je frakcija, ki sedi na klopih Slovencev. (Tako je! na desnici.)

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. maja.

Notranje dežele.

Levičarji v *gospodski zbornici* kličejo skupaj vse svoje verne tovariše, da bi glasovali za Schmerlingov predlog.

Veliki petek popoldne sem čul v jezuitski cerkvi govor slavnega Klinkowströma; govoril je prelepo in učeno o dobrem pastirju in zgubljenih ovcah.

V nedeljo sem bil v laški cerkvi; pelo se je prekrasno pri sv. maši. Pa človek zapusti žalosten cerkev — polno je bilo sicer ljudi, pa niso zrl k altarju, kjer se daruje sv. daritev, obračali so mašniku hrbet ter zijali — na kor.

(5. maja.) Veseli smo in zadovoljni, da imamo sedaj dva dni prosto. Bili so nekteri zadnji dnevi zares mučni. Učili so nas in urili več dni za „Kaiserparado“.

Vršila se je „Kaiser-parada“ na obširni planjavi „Schmelz“. Dež je lil curkoma, prišli smo domov vsi premočeni. Cesar se je pripeljal v vozu; prišedši na „Schmelz“, je sedel na konja, nas je ogledal in pohvalil defilovanje. „Bravo, Herr Oberst“, je klical polkovniku.

(12. maja.) V soboto sem bil v operi ter videl opero „Die Afrikanerin“, ki jo je vglasbil Mayerbeer. Krasno je pela Ehnn kot morska kraljica, od-

Presviti cesar je podelil apostolskemu proučevalcu kardinalu Vannutelli-ju veliki križ reda sv. Stefana; tajniku msgr. Amoni-ju križ Franc-Josipovega reda in msgr. Straniero-u red železne krone 3. vrste.

Državni zbor bo zboroval še po Binkošti. Načelniki klubov so to že sklenili, ker se morajo še rešiti mnoge zadeve kot: Kvota, postava o lokalnih železnicah in poštnih hranilnicah in kredit za državne železnice.

Četi so zadovoljni z govorom ministra Dunajskega, ki je trdil, da se vlada opira na desnico. „Politik“ je tudi zadovoljna z govorom grofa Taaffe-ja, ki je z Dunajskim enakega mnenja. Ministerstvo ni strankarsko, akoravno se opira na desnico, ker vodi ga državna potreba. Toraj državna koristi veže vladu z desnico.

Volilno gibanje na **Ogerskem** je vedno živahnije. Vse javno življenje peča se največ s prihodnjimi volitvami. Vlada hoče hitro končati državni zbor. Čuje se, da pride cesar koncem tega meseca v Budimpešto in bo zaključil državni zbor s prestolnim govorom.

Vnanje države.

„Ruski Invalid“ je prinesel statistično poročilo o **ruski armadi**. Brez finskih polkov imela je Rusija 1. januarja 1886 stalne armade 824.762 mož, 30.655 generalov in častnikov; v rezervi je 1.600.815 vojakov. Opolčenci (črna vojska) prve vrste, ki se sklicujejo o vojski, štejejo 2.160.000 mož. Vsa armada je štela 4.585.578 mož. — Nedavno je pisala „N. Fr. Pr.“, da bo v Parizu Nemirovič-Dančenko začel izdajati časnik v ruskem jeziku, in da so mnogi vpokojeni ruski državniki podpisali v ta namen velike svote denarja. Nemirovič-Dančenko pa je poslal pismo vredništvu „Novosti“, v katerem piše: „Če bo sploh začel izhajati list, oziral se ne bo na nobeno osebo in noben vpliv.“ Dalje piše, da bo list le slovstven. — 15. aprila prinesel je madjarski list „Nemzet“ članek, v katerem očita ruski politiki, da povsod dela nemir. „Ruskij kurjer“ mu odgovarja, ter opomni ruske državnike na napade madjarskega lista. Dokler bodo madjarski listi, ki so z vladu v ožji dotiki, očitali Rusiji enake slabe namene, mora Rusija pretrgati vse zveze z Avstrijo. Madjarski listi imajo že staro navado, da vedno brezozirno in ostro pišejo proti Rusiji, kar pa gotovo ni na korist naši državi. — V Berlinu se je tudi raznesla govorica, da bo grof Šuvalov odstopil, kar pa ne bo imelo posebnih političnih posledic. — „Nordd. Allg. Ztg.“ in Katkov še vedno nadaljujeta prepir, in Avstrija je vedno na vrsti. Nemški list trdi, da mora Katkov sam vedeti, kdo je prišel nemire na Balkanu leta 1875. in 1876. Avstrija ni sama zanetila vstaje, pač pa Aksakovi pomagali. Nato pa je Rusija po pogodbi dovolila Avstriji, da zasede Bosno in Hercegovino.

Ruski „Svet“ piše o **afganskem** vprašanju: „Nedavno smo pisali, da je naša edina močna in varna meja le Hindukuš; kar leži na severni strani tega pogorja, mora biti naše. Anglija naj ima južni del. V tem slučaju dobili bi mi afganski Turkestan. Afganci nimajo nobenih pravic do tega ozemlja. Stari oče in oče sedanjega emira v Bohari bila sta gospodarja v Turkestanu... Druge varne meje ni, kakor Hindukuš, in mi zelo želimo, da Angleži konečno sprevidijo. Mi in Angleži bi bili zadovoljni.“

Iz **Bolgarije** poročajo listi, da se v kratkem snide malo sobranje. O tem pripovedujejo listi že nekaj mesecev; skoraj gotovo se tudi sedaj ne snide sobranje. Sploh bi pa ne imelo drugega opraviti, kakor preskrbeti državi posojilo. Dvomimo pa, da bi v sedanjih negotovih razmerah mogli dobiti denarja. Ministri Radoslavov, Stojlov in Načević so se baje že naveličali svojega posla in hočejo odstopiti.

„Novosti“ pišejo o **srbskih** razmerah, da je narod naklonjen Rusiji. Če tudi ne pride na krmilo drugo ministerstvo, vendar se bo s časom Srbija približala Rusiji. — Pri Prokopliji so arnavtski roparji prestopili srbsko mejo. Srbska mejna straža jih je zapodila nazaj.

Pariški listi so nedavno pisali o neki **Rusom** prijazni demonstraciji. Nek ruski polkovnik je namreč obiskal svojega rojaka ter izrazil željo, da se in-cognito vdeleži vaj sedmega dragonskega polka. Ko pa vojaki zvedo, da je pričujoč Rus, zaigra godba rusko himno, in častniki se odkrijejo. To je Rusa ganilo do solz, ter je izrazil ruske simpatije do Francozov, ko se je igrala marseljeza.

Francija ima velike sitnosti s Korziko, kakor nekdanja Avstrija z Benečijo. Leta in doklade računi vlada žandarmeriji na Korziki, kakor v vojski. — Pariški mestni zbor je prepovedal vse knjige po šolah, ki govoré o Bogu, večnosti, neumrljivosti itd. Naučni vodja je ugovarjal, ker to so resnice, ktere svet ne more ovreči. Mestni zbor pa je ostal pri svojem sklepu.

Francoski veleposlanik Herbet, ki zastopa francosko vlado na nemškem dvoru, pogovarjal se je s predsednikom Grevy-jem in ministroma Gobletom in Flourensom. Vsi trije so hvalili njegovo delavnost v Schnaebelevi zadevi. Herbet upa, da se nemiri ne bodo ponavljali, ako bo francoski narod miren. — Francoska vlada je z okrožnico opozorila vse uradnike ob meji, naj bodo previdni in zmerni. Ravno ob meji je treba največ previdnosti. — Mnogi časnikarji iščejo Schnaebele-a, da bi jim natančneje razložil dogodek, on pa se jim umiče. Govoril je

1. maja dolgo časa z Gobletom in Flourensom. Schnaebele hoče iti v pokoj. Goblet pa mu je rekel: „Ostanite v službi, pa idite za nekaj časa na odpust, kterege ste zaslužili.“ Schnaebele ide na odpust. — Mnogi francoski listi niso zadovoljni, da je vredništvo lista „France“ začelo nabirati prostovoljne doneske, da bi Schnaebele-ju kupili križ z dijamanti. „Journal des Débats“ piše, da je Schnaebele-jeva zadeva končana. Vsak mora sprevideti, da je zadeva resna. „Paris“ imenuje nabiranje doneskov otročarijo; „Temps“ misli, da Schnaebele ne bo sprejel daru. Kakor se poroča iz Pariza, prosil je Schnaebele vredništvo lista „France“, naj ustavi nabiranje. Nabrane prostovoljne doneske bo vredništvo izročilo alžasko-lorenskemu podpornemu društvu.

Belgijski ministri predsednik Bernaert je razložil odseku, ki se posvetuje o trdnjavah ob reki Maas, evropski položaj. Ker mir ni gotov, mora Belgija skrbeti, da zavaruje svoje ozemlje.

„Moniteur de Rome“ piše, da se **italijanska** vlada ne dogovarja s papežem, kako bi sklenila mir. — Kralj in kraljica odprla sta 2. maja v Benetkah razstavo lepih umetnosti. Vojni minister je predložil zbornici nove načrte o vojaški organizaciji in upravi. Minister želi, da odsek hitro reši svojo nalogo, ker bi sicer bili slabi nasledki, ktere pa bi ministerstvo ne moglo zagovarjati.

Earl Rosebery, bivši minister v Gladstone-jevem kabinetu, govoril je 27. t. m. v Glasgowu o **irskem** vprašanju. Trdil je, da je irsko vprašanje za Anglijo velikega pomena. So ljudje, ki mislijo, da bo liberalna stranka zopet edina, če hoče Gladstone zavleči ali odložiti irsko vprašanje. Žalibog, Gladstone ne more odložiti tega vprašanja, tudi ko bi imel nadčloveške moči. Vlada sama pospešuje irske nemire z novo kazensko postavo. Naši nasprotniki trdijo, da bodo ameriški Irci vodili irsko politiko, če jim dovolimo home-rule. To ni res. Ko bi vlada Ircem dovolila avtonomijo, gotovo bi ne pustili, da bi se ameriški Irci ali Angleži vtikali v njihove domače zadeve. Gladstone ni premenil svoje politike. Njegovo načelo je, da Irci sami upravljajo svoje zadeve. Gladstone in njegovi prijatelji potrjujejo vsak načrt, kterege želé Irci in liberalna stranka. In če tudi konservativci predložé načrt, potrdili ga bomo, če se strinja z namenom. Nikoli pa ne bo liberalna stranka glasovala za prisilne postave. Kazenska postava sedanje vlade je brez potrebe. Vendar nam pride prav. Svet bo spoznal politiko sile in sporazumljenja. Kazenska postava bo Ircem vzela najnadvadnejše državljanske pravice, namreč porotne obravnave. Konservativci se izgovarjajo, da na Irskem ni pravoslovcev. To je sicer slabo znamenje, toda s silo se ne bo doseglo ničesa. Vse prejšnje prisilne postave niso zatrle irskih nemirov in zločinov. Vzrok irske revščine so nizke cene pridelkov in visoke najemnine, isti vzroki, ki so povzročili revščino tudi s Škociji in Angliji. Kjer je revščina, je tudi mnogo zločinov. Govornik sklene svoj govor, da je potrebna le mirna politika. Pomirljiva politika je, kakor lahen dež na suho polje. Če se poprimete pomirljive politike, imeli bote bogato žetev. Če pa nimate vspeha ž njo, ne bote se kesali, ker približali bote vsaj Anglijo do irskih sodržavljanov.

Prebivalci na otoku **Kreti** že več let skušajo, da bi se oprostili turške vlade in pridružili se grški kraljevini. V Atenah je tudi stranka, ki očitno podpira vstaje na Kreti. Vse dosedanje vstaje zadušili so Turki s silo, vendar se še vedno ponavljajo. Kedar je Turčija zapletena v sitno vprašanje, oglasijo se zopet prebivalci na Kreti. Tako tudi sedaj. Turčija ima opraviti z Bolgarijo in Egiptom, zato upajo vstaši doseči svoj namen.

Izvirni dopisi.

Iz **Slovenske Bistrice**, 1. maja. V sedanjih časih veselega krščanskega prebujenja in živahnega katoliškega gibanja so se tudi sv. misijoni po naših slovenskih deželah začeli tako pogostoma obhajati, da so poročila o njih v slovenskih časnikih že skoraj nekaj vsakdanjega postala. Vendar pa mislim, da bi kratko poročilo o sv. misijonu iz Slov. Bistrice utegnulo marsikoga zanimati.

Na povabilo prečast. gosp. dekana Bistriškega prišlo je pet prečast. gg. misijonarjev 16. aprila v Slov. Bistrico sv. misijon obhajati: superior Horvat, Macur, Javšovec in Meglič iz Celja in Heidrih iz Ljubljane. Farani so se nenavadno goreče tega misijona vdeleževali. Vse poljsko in vinogradsko delo so pustili te dni na strani, in skrbeli le za svojo dušo. Velika farna cerkev je bila vsaki dan in pri vsaki pridigi polna pobožnih poslušalcev. Okoli spovednic se je trlo, marsikteri je čakal po dva in še več dni, preden je prišel na vrsto, in še jih je ostalo veliko, ki niso mogli zaradi obilnega števila spovedencev k spovedi priti. Kmečko ljudstvo Bistriške fare že poprej ni bilo slabo, čemur se je pri toliki pokvarjenosti mesta res čuditi, in je rado v cerkev hodilo. Po misijonu se bo pa

še v mnogem oziru poboljšalo. Začetek se kaže že sedaj!

Celó nepričakovano ugoden vspeh je pa imel misijon pri mestu samemu, tako ugoden, da se poprej tega ni bilo nadjati. V mestni „klosterski“ cerkvi (tako imenovani, ker so do Jožefa II. tamkaj minoriti bivali), kjer se že od nekdaj vsako nedeljo za mestnjane nemška služba božja obhaja, je imel prečast. g. Heidrih skoz celi teden vsaki dan dve nemški pridigi, ki so mestnjane tako očarale, da jih je vse hodilo poslušat, med njimi taki, kterih že leta in leta ni nihče pri kaki pridigi videl. Ravno tako pridno so pa mestnjani tudi sv. zakramente prejemali, in marsikteri, ki že morda več let ni velikonočne spovedi opravil, se je te dni z Bogom spravil.

Skraja so res nekteri liberalni mestnjani zabavljali čez misijon, pa v kratkem je tako govorjenje popolnoma potihnilo in nazadnje je bilo — z malimi izjemami seveda — celo mesto za misijon in misijonarje navdušeno. Pred tridesetimi leti (tako so mi pravili upokojeni, še živeči prečast. g. dekan Druškovič), ko so sami pokojni škof Slomšek v Bistrici misijon vodili, in so imeli 17 duhovnikov, izbornih govornikov, n. pr. prečast. gg. Kosar in Stojan itd., za pomoč, niso mestnjani toliko vneti bili za misijon, kakor sedaj! Posebno lepo je bilo tudi to, da so zadnji dan, pred odhodom misijonarjev, prišli štirje izmed najodličnejših mestnjanov, njim na čelu g. Stiger sam, v farovž gg. misijonarjem, osobito pa g. Heidrihu, kot nemškemu pridigarji, v imenu celega mesta zahvalit se za bogati dušni vžitek, ki so ga te dni imeli. „Auf baldiges Wiedersehen“ so bile pomenljive besede, s kterimi je g. Stiger svoj zahvalni govor sklenil.

Dostaviti moram še tudi, da je ves čas misijona v Bistrici bil lep red in mir in ni bilo nikakega motenja ne po dnevi, ne po noči, tudi nikake nesreče, da-si je posebno k sklepu misijona bila neznanska gnječa v cerkvi in zunaj cerkve.

Bog daj, da bi ta sv. misijon za prihodnost toliko sadu prinesel, kakor se ga sedaj obeta, in da bi Slov. Bistriškemu, po političnih strastih toliko razritemu prebivalstvu prinesel ljubi nebeški mir!

Gradec, 3. maja. (Tukajšnji mesarji in revolver.) Med tukajšnjimi mesarji razširja se čudna bolezen, ki ima svoje korenine v brezsrčnosti. Jeli so namreč svoje žene z revolverjem na oni svet pošiljati. O velikonočnih praznikih znebil se je na ta način mesar Prohaska svoje žene, s katero je že več let v vednem razporu živel. Ker je pa za vsako reč izgovor dober, trdil je Prohaska, da mu je žena, s katero je bil že 17 let poročen, nezvesta postala. Na veliko nedeljo zvečer prišel je pijan domu, kjer mu je žena ob takih prilikah navadno „litanije“ napravila. Mož skoči po revolver, žena zbeži, mož vstrelji za njo, potem gre v svojo sobo, ne da bi se za ženo kaj več brigal in se spat vleže. Drugo jutro zbudi ga grozen „maček“ vže ob 5. Pogleda na posteljo, žene ni. Sedaj jel je premišljevati svoje dejanje in nehanje sinočnega večero. Hitro vstane in gre venkaj. Na dvorišči pri vodnjaku najde ženo — mrtvo. Vstrelil jo je bil. Ker sem se nadjal, da je to le nesrečen slučaj, izvirajoč iz mesarske brezsrčnosti, sem tedaj molčal o njem. V nedeljo dné 1. maja prigodil se je prav v enakih okoliščinah drug tak slučaj. Mesar Rus obiskuje v nedeljo 1. maja gostilno za gostilno. Vže je ura zvečer 11 in še ga ni. Ker je imel navado, da je poslednjo postajo še v gostilni ne daleč od svojega stanovanja na Gries-trgu napravil, se je ženi že nekaj dozdevalo, da bi vtegnil ljubeznjivi možiček ondi biti in se odpravi ponj. Res ga dobi in mu takoj v gostilni „levite“ bere. Mož tiho vstane in gre venkaj — domu. Ker je bilo stanovanje zaklenjeno in je imela žena ključ, vlomi po sili v sobo in vzame revolver. Na to počaka ne daleč od stanovanja in preži, kedaj bode žena prišla. Pri mizi, kjer je Rus v gostilni sedel, bil je tudi še drug gost, ki je kmalo na to, ker Rusa le ni bilo nazaj, njegovo ženo proti domu spremil. Ni dolgo trajalo, kar iz-za vogla počí in Rusovka vsa prestrašena zavpije. Svinčenka je žvižgala tik ušes Rusovki in njenemu spremljevalcu. V tistem trenutku videla sta pa oba Rusa proti domu steči. Redarji so na pok in krik takoj od vseh strani skupaj prihiteli. Ko jim žena razloži, kako in kaj, so šli takoj po njenega moža, ki je med tem že doma pri mizi sedel in revolver v roci držal. Ko eden redarjev skozi duri v sobo pogleda, plane Rus kviško in zakriči: „Kdor pride notri, ga bodem vstrelil.“

Redarjem je bilo pri tolikošnjem divjaku največje zvijače in opreznosti treba. Jeli so mu polagoma prigravljati, še vedno pri vratih stoječ, da naj se le pomiri, vsaj se ni nič hudega zgodilo, in naj pové, kako se je to vse zgodilo. Rus se je res pomiril in je vstal od mize, revolver povsili in šel proti durim. To je bil trenutek, ki ga je pri vratih stoječ redar porabil, da je prijel mesarja. Takoj je bil še drugi in tretji redar pri rokah; najprvo so izvili mesarju revolver iz rok, potem so ga pa vklelili in s seboj vzeli. Drugo jutro izročili so ga e. kr. deželni sodniji, kjer se bo imel zagovarjati zaradi hudodelstva poskušane umora.

Če mesarji smejo, zakaj bi pa usnjar ne smel svoje žene nekoliko pokristijaniti, mislil si je dne poslednjega aprila, t. j. v soboto zvečer usnjar Janez Th. Ker pa revolverja ni bilo pri rokah, zgrabil je mož za nekaj družega, kar mu je bilo najbolj pri rokah, ter je jel s tistim tako neusmiljeno po svoji zakonski polovici vžigati, da se je tepena žena sosedom smilila in so po redarje poslali, ki so vročkrvnega usnjara s seboj vzeli, dokler se mu huda jeza malo ohladi.

Domače novice.

(„Triglav.“) Slovenske pesmi. Za samospev s spremljevanjem klavirja vredil Ant. Foerster. Zvezek I. — Gosp. skladatelj nam je s tem najnovejšim delom zelo vstregel. Zvezek obsega v jako lični vnani obliki 12 narodnih in vdomačenih napevov. Nahajajo se tu znane, priljubljene pesmi, kakor: „Saj sem pravil mnogokrat“, „Rožmarin“, „Pod oknom“ (Flejšmanov napev), „Po jezeru“, „Otok bleški“ itd. s tako izvrstnim in strokovnjaško, zraven pa priprosto vrejenim spremljevanjem — kar smo do sedaj zelo pogrešali — da moramo gosp. skladatelju k temu le častitati. Radostno toraj pozdravljamo to zbirko! Tržna cena I. zvezku „Triglava“ je 1 gl. 20 kr. Udje „Glasbene Matice“ dobé ga po znižani ceni 80 kr. pri gosp. skladatelji.

(Na zadnji veliki somenj) prignali so mnogo živine, največ je bilo konjev. Kupčija s konji pa ni bila kaj prida, ker tujci ne smejo izvažati konj čez mejo. Kakor čujemo, prepovedana je izvožnja konjev tudi skozi Reko in Trst.

(Obešenega) so našli v ponedeljek zvečer na Goloveci nekega tujca. Imel je pri sebi nekaj knjig.

(Umrla je) v Celji 96 let stara vdova Neža Cocej, mati dveh že pokojnih duhovnikov; mlajši, g. Jernej Cocej, je umrl pred nekaterimi meseci kot župnik na Paki. Naj počiva v miru!

(Od Vojnika) se nam z dné 2. t. m. piše: Pri Novi cerkvi je danes gospodarila velika nesreča. Predpoludne je namreč nastal požar. Pogoreli so tik ceste Celje-Dobruške „pri hrastu“ trije gospodarji: Kukec, Dokler, Klinec. Ker je pa pihal močen veter, zatrosil se je ogenj na poslopje, ki stoji sred polja med imenovanim krajem in ostalim kupom vasi. Odtod pa se je čez šolo in cerkev in župnijsko hišo preselil v vas, kjer je plamen oblizal vsa poslopja. Za tiste, ki ta kraj poznajo, bodi rečeno toliko, da je preostala samo cerkev, župnijska hiša in oba gospodarska hrama, potem mežnarija in oboje šolskih poslopij. V ognju je žalibog našel smrt stari Kukec, ta je ves ožgan ležal blizo ceste osamljen; tudi dva otroka pogrešajo, in sodijo, da sta kje na pogorišču, isto velja gledé nekoliko glav živine. Pravijo, da so zakurili otroci. Ubogi ljudje! Dopisovalec še naj omeni, da tukaj kot župnik domuje državni poslanec, gosp. kanonik dr. Gregorec; ta je toraj, hvala Bogu, nesreči ušel. — Kakor nam piše drug prijatelj iz Rožne doline, pogorela je dne 2. t. m. lepa vas Nova cerkev pri Celji. Petletni fantič zakuril si je okoli 9. ure zjutraj pod kozolcem s turščino. Ker je bil velik vihar, zgrabil je ogenj ne le vasico Hudinje, nego je takoj tudi tik farne cerkve sredi Novocerkevské vasi jelo goréti. Pogorelo je dvajset hišnih števil, vrh tega mnogo gospodarskih poslopij. Kar je pa najbolj žalostno, zgorel je mož onega fantiča, ki je to nesrečo povzročil. Preč. g. kanonik dr. Gregorec bil je na Dunaji, kjer je imel omenjeni dan v državnem zboru govoriti; čast. gosp. kaplan bil je pri bolniku v hribih. Vendar so cerkev, farovž in šole ognju srečno oteli. Vkljub temu je revščina silno velika, urne pomoči je treba.

(Deželna hiralnica v Ptaji) zahtevala je od deželnega odbora 345 gld. 50 kr. za razne nove naprave v pohoštvu in se ji je zahtevana svota tudi dovolila.

(Občina Frankovci) pri Ormoži prosila je deželni odbor za pomoč proti trganji reke Drave, ktera jim zemljo odnaša. Deželni odbor je rekel, da naj se občina poprej obrne do politične gosposke, da se bo napravil kak načrt za obrežno obrambo. Potem se bo za to razpisal konkurs in še le kadar se bodo približno dali stroški spoznati, odprla se bo Frankovčanom deželna blagajnica, iz ktere bodo dobili nekaj podpore, ktera se bo ravnala po potrebi.

(Štajarski deželni odbor) odobril je v svojih sejah meseca aprila sklep e. kr. deželnega šolskega sveta o podučevanju nemščine na ljudskih šolah po sledečem načrtu: a) Po enorazrednih razdeljenih ljudskih šolah v Brežiškem okraji prične se poduk v nemščini v višjem oddelku dolnje skupine po 2 uri na teden, ter se potem v gornji skupini po 3 ure na teden nadaljuje. b) Na dvorazrednicah podučuje naj se nemščina v višjem oddelku I. razreda po 4 ure na teden, v II. razredu pa v vsakem oddelku po 5 ur na teden. c) Na trirazrednicah prične se poduk v nemščini tudi že v I. razredu po 5 ur na teden, ter se v II. in III. razredu po 5 ur nadaljuje. d) Po čveterorazrednicah prične se poduk v nemščini v drugem poluleti prvega šolskega leta s 3 urami na teden in se po vseh družih razredih po 5 ur na teden nadaljuje. Vrh tega je v IV. razredu nemščina naučni jezik za geografijo, računstvo in lelovadbo. V obeh ljudskih šolah Brežiških se je priporočal dosednji način podučevanja.

Razne reči.

— Celi Evropi je že znan Slavjanski s svojim izvrstnim pevskim zborom. Lansko leto se je proslavil v vseh večjih mestih; vzlasti v Pragi, pa tudi drugod je ostavil sijajen spomin. Sedaj koncertuje v Peterburgu. Toliko občinstva ima, da mora na dan po dvakrat prirediti koncert; vendar je vedno vse natlačeno polno. Tudi domačini ga obsipajo s slavo, ktero mu je tujezemstvo že priznalo.

— Ruske knjige. Za primer, kako se kupujejo ruske knjige, seveda dobre, v očini, bodi tole: Leo Tolstoj je spisal dramo z naslovom: „Vlast' t'my“ (Oblast' tmé); tiskalo se je je 36.000 iztisov, za par dni je bila vsa razprodana. Tiska se že drugi natis.

— Koliko je pomorskih brzojavnih žic na vsem svetu. Število kablov znaša 950. Države jih imajo v svoje lasti 719 s 13.042.217, zasebna društva 231 s 107.893.316 mornarskih milj dolgoti. V Avstriji imamo: 31 državnih kablov s 103.81 in 1 zaseben iz Trsta v Korfu družbe Eastern Telegraph Company s 503 mornarskimi miljami daljave.

— Kavkaz in njegova zgodovina se vedno bolj odkriva. Ruska vlada se je jela zanimati za mnogovrstne starine, ki se ondi nahajajo. Pridno se že koplje in na več mestih se bo še v kratkem pričelo. Krog črnega morja, vzlasti v južnem delu, je obilno starin. Mnogo jih je načelnik tega okraja že poslal v arheološki muzej v Moskvo.

Telegrami.

Dunaj, 4. maja. V zbornici je odgovoril minister za deželno brambo, Welsersheimb, na interpelacijo gledé preskrbovanja armade. Trdil je, da so pridelovalci sami krivi svoje male vdeležbe, ker se ne seznanjajo s kupnimi pogoji vojnega ministerstva. Ministerstvo samo želi, da bi bilo neodvisno od prekupecev; občinska društva naj bi posredovala. — Budgetna debata se je na to nadaljevala.

Pariz, 4. maja. Predstava igre „Lohen-grin“ se je vršila brez nemirov z veliko pohvalo. Pred glediščem je bilo nekaj neznatnih demonstracij.

Tujci.

2. maja.

Pri Stonu: Rudolf Bauer, trgovec, iz Draždan. — K. Sternikel, zdravnik, z Dunaja. — Bunzel, B. Löwy, W. Löwy, Soukup, Singer, Weiss in Linek, trgovci, z Dunaja. — Ernest Schuldes, trgovec, iz Brna. — M. Dolleschal, borštinar, iz Vlošina. — Jožef Himann, trgovec, iz Dunajskega Novega mesta. — Emil Nossan, trgovec, iz Zagreba. — A. Deutsch, trgovec,

iz Siseka. — Gusta pl. Edelmann, zasebnica, iz Celja. — Maly in Reiterer, tovarnarja, iz Tržiča. — Penca in Pischmacht, posestnika, iz Mokronoga. — Egid. Jeglič, posestnik, iz Sela. — Vincenc Greiner, posestnik, iz Begunj. — Frane Marešič, kaplan, z Sostrega. — Anton Berče, posestnik, iz Dolenjskega. — Simon Ogrin, akad. slikar, z Vrhnike.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.		733 69	+19.4	sl. jzap.	oblačno	0 00
3. 2. u. pop.		733 08	+20.3	sr. jzap.	oblačno	
9. u. zveč.		732 04	+15 0	sl. jzap.	del. jasno	

Zjutraj in čez dan nekoliko oblačno. Srednja temperatura 18.4° C., za 6.9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

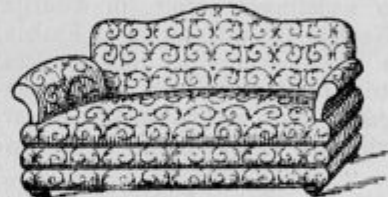
4. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 25 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 10 „
Akcije avstr.-ogerske banke	876 „ — „
Kreditne akcije	280 „ 60 „
London	126 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 04 „
Ces. cekini	5 „ 98 „
Nemške marke	62 „ 27 1/2 „

Tržne cene

dné 4. maja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 15	Špeh povejen, kgr.	— 68
Rež,	4 87	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	4 44	Jajce, jedno	— 2
Oves,	2 92	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4 22	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	4 74	Telečje	— 54
Koruz,	5 04	Svinjsko	— 60
Krompir,	2 50	Koštrunovo	— 36
Leča,	11 —	Pišanee	— 70
Grah,	14 —	Golob	— 20
Fižol,	12 —	Seno, 100 kgr.	2 85
Maslo, kgr.	1 05	Slama,	3 12
Mast,	— 64	Drva trda, 4 mtr.	6 —
Špeh svež,	— 60	„ mehka, „	4 —

Da omogočim vsakemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičnejše in najlepše, nastavl sem svojim divarom za malo časa nizko ceno

25 gld.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupecem na deželi pošljem, če želijo, uzorce blaga franko. Gornja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpeljavo se jamči.

Anton Obreza,

tapecirar v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne uloge itd., izdelujejo se po ceni, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzemam in izvršujem na občno zadovoljnost. (14)

Ceniki s podobami na zahtevanje zastoj in franko.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarna Piccoli-ja
v Ljubljani.

ne ozdravlja samo odrasle, marveč je najboljšo sredstvo za glistave otroke, in marsiktera mati, ki je rabila to lečilo za svoje otroke in družino, nam spričuje s hvaleznim srcem, da ji je to zdravilo obvarovalo otroke najnevarnejših bolezní, ki tolikokrat izhajajo edino iz glistavosti.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkah po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpé p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzioli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroskem, v Primorji, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (5)

Poštné zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.